



Fecr Yayınları: 748

AŞK-I MUKADDES-İ İLÂHÎ
İbnü'l-Arabî ile Said Nursî'nin Muhabbet ve Aşka Dair
Mütekabil Görüşleri

Dr. Abdulvehap ERİN

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Editör
Doç. Dr. Halil BATUR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 (Sertifika no: 50732)

1. Baskı: Ekim 2023

ISBN: 978-625-6436-61-9

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

AŞK-I MUKADDES-İ İLÂHÎ

İbnü'l-Arabî ile Said Nursi'nin Muhabbet ve AŞka Dair
Mütekabil Görüşleri

Dr. Abdulvehap ERİN

Abdulvehap ERİN

1977 yılında Mardin Savur'da dünyaya geldi. 2000 yılında Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2022-2018 yılları arasında Mili Eğitim Bakanlığı bünyesinde değişik kademedeki kurumlarda öğretmen ve idareci olarak çalıştı. "Prof. Dr. M. Sait Şimşek'in Tefsirindeki Metodu" isimli teziyle 2013 yılında Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri tefsir alanında yüksek lisansını tamamladı. Aynı yerde 2017 yılında "Risâle-i Nûr'da Varlık ve Mertebeleri" isimli teziyle tasavvuf alanında doktorasını bitirdi. 2018 yılında Batman Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Tasavvuf Anabilim Dalı'nda Dr. Öğr. Üyesi olarak göreve başladı. 2019 yılında aynı yerde Tasavvuf Anabilim Dalı Başkanı olarak görev aldı. Halen Batman Üniversitesi'nde zikri geçen görevlerine devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ-----	7
GİRİŞ -----	9

BİRİNCİ BÖLÜM

MUHABBET VE AŞKIN TAZAHÜRÜ

1.1. Muhabbet ve Aşkın Teolojik Bağlamı -----	25
1.2. İman, Ubudiyet, Marifet, Muhabbet, Merhamet ve Yaratılış İlişkisi-----	40
1.3. Her Bir Şeyin Üzerindeki Hüsün ve Cemâl O'na Aittir ---	56
1.4. Habîb-i Hudâ Hz. Peygamber'dir (s.a.v.) -----	61

İKİNCİ BÖLÜM

VÜCÛD İLE MUHABBET VE AŞK

2.1. Hiçbir Şey İçin Aşktan Kaçış Yok Çünkü Her Şey Kemâlini Arar -----	75
2.2. Fakr ve Aşk Arasındaki İlişki -----	106
2.3. Aşk Cenâb-ı Hakk'ın Neyi Oluyor?-----	115
2.4. Muhabbetin Organı Nedir?-----	119
2.5. Mâsivâ Muhabbete Konu Edilebilir Mi? Nasıl? -----	122
SONUÇ -----	143
KAYNAKÇA-----	149

ÖN SÖZ

Ezelî ve ebedîdir muhabbet. Çünkü bütün bir muhabbetin menşei, mebdei ve müntehâsı Mahbûb-u Ezelî'nin mutlak cemâl ve kemâline duyduğu ilâhî mukaddes aşkıdır. Hakikatte her bir şeyin başlangıcı, her bir şeyi kendinden başlatan, söz konusu ezeli lâhûtî aşktır. Âlem ve içindekilerinin sermedî cemâl ve kemâle ayna olarak yaratılmasına sebep olan şey Mahbûb-u Hakiki'nin bâki ve misalsiz kemâl-i cemâline ve cemâl-i kemâline olan kudsî muhabbetidir. O'nun mâsivâyı yaratması, cemâl ve kemâlini başka bir aynada görmek ve göstermek istemesinin neticesidir. Cemâl ve kemâliyle bilinmeyi ve tanınmayı isteyip sevmesinin, şuurlu varlıkların nazarı ve müşahedesi üzerinden cemâl ve kemâline bakmak istemesinin sonucudur. Çünkü her cemâl ve kemâl sahibinin cemâl ve kemâlini sevmesi, görmek ve göstermek istemesi esaslı bir kaidedir.

Mevcûdâtın varlığı gibi bekâsının da sebebi mevzubahis ezeli muhabbet-i ilâhîyedir. Çünkü âşık isteyen ebedî bir hüsün ve cemâl, fâni bir müştaka veya zâil bir dosta razı olacak değildir.

Evet, her cemâl ve kemâl sahibi, cemâl ve kemâlini sever. Çünkü cemâl ve kemâl bizzat sevilir. Nihayetsiz derecedeki kemâlde bir cemâl ve nihayetsiz derecedeki cemâlde bir kemâl, doğal olarak nihayetsiz derecede bir muhabbete ve aşka layıktır. Bu itibarla cemâl ve kemâlini seven Zât-ı İlâhî, cemâl ve kemâline âynelik yaptığından mevcûdâtı da sever. Bu sevmesine ise mukabele ister. Böyle olunca mevcûdâtın varlıklarından kaynaklanan aslı vazifeleri Mahbûb-u Sermedî'nin muhabbet tahtındaki cemâl ve kemâl tezahürüne âşıkâne bir tarzda mukabele etmek olmaktadır. Böylesi bir mukabeleye giden yol ise imandan, ubudiyetten ve marifetten geçmektedir.

Kâinatı yazar-bozar tahtasına çevirerek mütemâdiyen hadsiz bir faaliyetle ve nihayetsiz bir hallâkiyetle yenileyip çalkalayan da muhabbete dayalı olan ilâhî cemâl ve kemâl tezahürüdür; mukad-

des ilâhî aşktır. Bu itibarla kâinat içerisindeki hareketin, faaliyetin, değişimin ve dönüşümün sebebi ve kaynağı da muhabbettir.

Kâinat ve içindeki bütün varlıkların hareketleri muhabbetledir ve muhabbettendir. Zira onlardaki incizablar, cezbeler, cazibeler ezeli bir hakikat-ı câzibedârın cezbiyledir. Evet, kâinattaki istikmâl kanunu çerçevesinde her bir şeyin kendisi için tayin edilen bir kemâl noktası ve o noktaya olan bir meyli vardır ki mümkün mahiyetlerin hususi kemâli onların istidatlarını kuvveden fiile çıkaran bir vücut, mutlak kemâlleri ise mutlak vücuttur. İşte söz konusu kemâllerine olan meyilleri güçlenerek ihtiyaca, arzuya, iştiyaka, incizaba, muhabbete ve nihaî olarak aşka incirâr etmektedir. Kaldı ki aslında her bir meyil, her bir ihtiyaç, her bir arzu, her bir iştiyak ve incizab hubbîdir, aşkîdir. Dolayısıyla varlıkların Cenâb-ı Hakk'ın yaratmasıyla varlığa gelişi ve varlıkta kalması gibi O'na dönüşü de yine muhabbet ve aşk tahtında gerçekleşmektedir.

Muhyiddîn İbnü'l-Arabî (öl. 638/1240) ve Bedüzzaman Said Nursi'nin (öl. 1960) görüşlerinden derlediğimiz yukarıdaki bilgiler bizlere, Allah, kâinat ve insan ilişkisinin aslında bir muhabbet ve aşk ilişkisi olduğunu açıkça göstermektedir.

İşte elinizdeki bu eser ilâhî tecellî ve tezahürün, rabbanî faaliyet ve hallâkiyetin ve bunlara bağlı olarak âlem ve içindekilerinin varlığa gelmesinin, varlıkta kalmasının ve ebede doğru olan hareketlerinin arka planında yatan muhabbet ve aşk olgularının, İbnü'l-Arabî ve Said Nursi'nin düşünce ve görüşlerinde, münhasıran birbirine tekabül eden veçheleriyle ele alındığı bir çalışmadır. Her ikisinin muhabbet ve aşka dair görüşleri için giriş niteliğinde, hulâsa bir çalışma olmaktan ibarettir. Bu eserle ilim ve irfanımızın mücizesi olan bu pek değerli iki muhakkikin konumuz dâhilindeki yüksek düşüncelerinin anlaşılmasına mütevazı bir katkı sunabilseysek kendimizi bahtiyar addedeceğiz.

Tevfik, sonsuz cemâl ve kemâl sahibi Cenâb-ı Allah'tandır.